

Valtuustoaloitteen tekijät:

Valtuustoaloite: Nuorten huumeongelmaan puuttumiseksi Kuopiossa

Tämä valtuustoaloite toimitetaan saman sisältöisenä Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuustolle.

Viimeisimmät tilastot osoittavat huolestuttavaa kehitystä nuorten huumeiden käytössä sekä valtakunnallisesti että paikallisesti Kuopiossa. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2023 huumausainekuolemia oli ennätyselliset 310, joista 91 koski alle 25-vuotiaita nuoria.

Kuopiossa tilanne on erityisen hälyttävä. Jätevesianalyysien perusteella kaupunkimme sijoittuu huumeikäytön osalta Suomen kärkikaupunkeihin. Lisäksi poliisin tietoon tulleet alaikäisten huumausainerikokset ovat lisääntyneet merkittävästi viime vuosina. Valitettavasti huumeiden käyttö näkyy joka tukuvassakin, erityisesti Kuopion torin liepeillä.

Tilanne ei ole uusi, mutta nyt tarvitaan vaikuttavampia ja laaja-alaisempia toimia. Ammattilaiset raportoivat yhä nuorempien päätyvän huumeiden käyttäjiksi, usein jo lyäkouluiäisinä. Palveluiden piiriin hakeutuminen tapahtuu usein liian myöhään, jolloin ongelmat ovat ehtineet kasautua ja vaikeutua. Nuorten yliannostukset ja huumeisiin liittyvät kuolemat ovat kasvussa, ja samalla perheiden hätä on valtava. Nuorten huumeongelma ei ole vain yksilön tragedia, vaan se vaikuttaa laajemmin yhteiskunnan turvallisuuteen, palvelujärjestelmään ja talouteen.

Vaikuttava puuttuminen edellyttää kokonaisvaltaista lähestymistapaa. Esitämme seuraavia toimenpiteitä nuorten huumeongelman ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi Kuopiossa:

1. Matalan kynnyksen palveluiden lisääminen - Nuorille on tarjottava nopeasti saatavilla olevia palveluita ilman diagnoosin odottamista. Nuorten omaa näkökulmaa on kuultava palveluiden kehittämisessä, ja palveluiden on oltava saavutettavia myös virka-aikojen ulkopuolella.
2. Tehostettu päihdekasvatus kouluissa ja varhainen puuttuminen - Koulujen päihdekasvatusta on lisättävä yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa. Opettajille, nuorisotyöntekijöille ja muille nuorten parissa työskenteleville on tarjottava koulutusta huumeiden käytön merkkien tunnistamiseen ja oikean avun tarjoamiseen.
3. Vanhemmuuden tukeminen ja vertaistuen mahdollistaminen - Vanhempien on saatava riittävästi tukea, jotta he voivat ennaltaehkäistä nuorten huumeiden käyttöä ja puuttua siihen varhaisessa vaiheessa.
4. Selviämisaseman perustaminen Kuopioon - Nuorten huumeikuolemat ovat kasvussa, ja moni niistä olisi ehkäistävissä, jos kriisitilanteessa olisi tarjolla turvallinen hoitopaikka. Selviämisasema vähentäisi päivystysten ja ensi hoidon kuormitusta ja tarjoaisi apua niille, jotka eivät muutoin hakeudu hoidon piiriin.
5. Somealustojen ja huumemyönteisen viestinnän tunnistaminen - Sosiaalinen media muokkaa nuorten asenteita huumeiden käyttöä kohtaan. Tarvitaan kohdennettuja keinoja vaikuttaa asenteisiin sokekanavissa ja tuoda esiin huumeiden käytön todelliset seuraukset.
6. Yhteistyö poliisin, sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä järjestöjen välillä - Poliisin roolia ei tule kasvatua hoitoon liittyvissä kysymyksissä, mutta viranomaisyhteistyötä on kehitettävä, jotta nuoret ohjautuvat oikea-aikaisesti palveluiden piiriin. Kolmannen sektorin merkitys on suuri, ja järjestöjen

Kuopion kaupunki

rahoituksen jatkuvuus onturvattava.

7. Päihde- ja mielenterveyshoitojen parempi yhteensovittaminen - Hoitojärjestelmän on tunnistettava, että päihde- ja mielenterveysongelmat kulkevat usein käsi kädessä.

Päihdeongelma ei saa estää mielenterveyshoitoon pääsyä, vaan palveluiden on oltava saatavilla rinnakkain.

8. Nuorten kuntoutuksen ja hoidon jatkuvuuden varmistaminen - Päihdehoito ei voi olla vain lääkitystä ja kontrollointia, vaan sen on tuettava nuoren kokonaisvaltaista kuntoutumista. Hoidon tulee olla pitkäkestoista ja sisältää myös tukea asumiseen ja mielekkään arjen rakentamiseen, jotta nuori ei palaa huumeiden pariin hoitojakson jälkeen.

Päihteiden kielteiset vaikutukset heijastuvat laajasti yhteiskuntaan. THL arvioi, että päihteiden aiheuttamat kustannukset Suomessa ovat vähintään 3 miljardia euroa vuodessa, ja huumehaittojen osuustästä on merkittävä. Kustannukset eivät synny vain hoitojärjestelmässä, vaan ne näkyvät myös työpoissaoloina, rikollisuuden kasvuna ja sosiaalihuollon lisääntyneinä menoina. Huumeongelman ennaltaehkäisy ja hoito eivät ole vain inhimillinen kysymys - ne ovat myös taloudellisesti järkeviä investointeja.

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme moniammatillista ja laaja-alaista puuttumista nuorten huumeongelmaan Kuopiossa.

Kuopiossa 17. maaliskuuta 2025 Vesa

Vesa Linnanmäki

Teija Savolainen-Lipponen

Keskustan valtuustoryhmä

Päiväys

Valtuutettu tai valtuustoryhmä

Allekirjoitus

17.3.2025		

Allekirjoittajat: Kirjoita päivämäärä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.

1.	Airaksinen Tanja	x
2.	Al-Sawad Adam	x
3.	Asikainen Iris	x
4.	Auvinen Jarmo	x

5.	Berg Marja	x
6.	Hakokivi Nina	x
7.	Hämäläinen Vuokko	x
8.	Jukarainen Markus	x
9.	Kananen Hannu	x
10.	Katainen Elsi	x
11.	Keinänen Kalle	x
12.	Kumpulainen Sami	x
13.	Linnanmäki Vesa	x
14.	Littunen Jukka	x
15.	Loponen Kari	x
16.	Nieminen Petri	x
17.	Nykänen Jarmo	x
18.	Paulo-Tuovinen Anne	x
19.	Pitkänen Henna-Riikka	x
20.	Rossi Markku	x
21.	Röppänen Neeta	x
22.	Savolainen Leila	x
23.	Savolainen-Lipponen Teija	x
24.	Sokka Irja	x
25.	Taskinen Rauno	x
26.	Timonen Pekka	x
27.	Tolppanen Tapio	x
28.	Väätäinen Tuula	x
29.	Karkkonen Veijo	x

30.	Korhonen Jari	x
31.	Tuomo Rissanen	x
32.	Partanen Anna	x
33.	Backnäs Teemu	x
34.		
35.		
36.		
37.		
38.		
39.		
40.		
41.		
42.		
43.		
44.		
45.		
46.		
47.		
48.		
49.		
50.		
51.		
52.		
53.		
54.		

55.		
56.		
57.		
58.		
59.		